EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 15.2.2022
SWD(2022) 31 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGSRAPPORTEN

Följedokument till

förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av unionens program för säker konnektivitet för perioden 2022–2027

{COM(2022) 57 final} - {SEC(2022) 77 final} - {SWD(2022) 30 final}

Konsekvensbedömning av förslaget om att bygga rymdbaserade system för global och säker konnektivitet i EU
A. Behov av åtgärder
Varför? Vilket problem behöver åtgärdas?
Megatrenderna digital hyperkonnektivitet och teknisk omställning leder till ökad efterfrågan utan motstycke på tjänster som är beroende av avancerad teknik för att öka säkerhet och resiliens. Den snabbföränderliga världsordningen gör global satellitkonnektivitet till en strategisk tillgång för säkerhet och trygghet. På EU-nivå ökar de statliga behoven av satellitkommunikation kvantitativt och förändras kvalitativt, i riktning mot lösningar med högre säkerhet, lägre latens och större bandbredd. Det grundläggande problemet är glappet mellan de snabbföränderliga statliga behoven och bristen på EU-lösningar (på nationell och europeisk nivå) för säkra, tillförlitliga och diversifierade satellitkommunikationstjänster som främst möjliggörs genom avancerad teknik i form av satelliter i medelhög och jordnära bana. De viktigaste drivkrafterna är att hybridhot och cyberhot ökar, att de statliga behoven av satellitkommunikation förändras i riktning mot låg latens och global täckning samt att det saknas rymdresurser med kapacitet att stödja de föränderliga behoven. Medlemsstaternas statliga aktörer påverkas mest, men alla EU-medborgares säkerhet och trygghet påverkas. Dessutom påverkas den europeiska rymdindustrin (inklusive ny rymd) och den digitala sektorns konkurrenskraft direkt. I större skala kan problemet påverka EU:s och medlemsstaternas trovärdighet som säkerhetsaktör i världen.
Vad förväntas initiativet leda till?
Det allmänna målet är att skydda EU:s suveränitet och säkerhet genom att öka utbudet av resilient, global, garanterad och flexibel satellitkommunikation som bygger på EU:s tekniska och industriella bas. Med utgångspunkt i EU Govsatcom och EuroQCI och en renodlat tjänstebaserad strategi ska det föreslagna initiativet fylla flera kapacitetsluckor, främst för statliga användare, genom att tillhandahålla lösningar med högre säkerhet, lägre latens och större bandbredd. I detta syfte ska låg latens och större bandbredd uppnås med hjälp av resurser i flera banor (låg och medelhög omloppsbana utöver befintliga geosynkrona satelliter) och ökad säkerhet genom kvantkryptografi (EuroQCI). Systemkonstruktion och stegvis utveckling och utbyggnad kan inledas 2023. Uppskjutningen av de första nya satelliterna och utnyttjande av befintlig satkomkapacitet innebär att inledande tjänster och kvantkryptografi kan testas i omloppsbana 2024–2025. En helt utbyggd satellitkonstellation med integrerad kvantkryptografi kan möjliggöra full operativ kapacitet 2027.
Vad är mervärdet med åtgärder på EU-nivå?
Målen för initiativet kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna själva, eftersom omfattningen och den globala dimensionen av de föränderliga behoven och de därmed sammanhängande kostnaderna endast kan hanteras på EU-nivå. Åtgärder och samordning på EU-nivå undviker dubbelarbete i EU och medlemsstaterna och ökar synergierna mellan befintlig och framtida kapacitet samt mellan den civila sektorn, rymdsektorn och säkerhetssektorn. Initiativet leder till ett bättre utnyttjande av befintliga resurser och därmed till stordriftsfördelar, ökad säkerhet och resiliens, särskilt genom kvantkryptografi, bättre geografisk oavbruten täckning och ett större utbud av flexibla tjänster. Alla EU-medborgare gynnas direkt på samma sätt av initiativets ökade operativa ändamålsenlighet.
B. Lösningar
Vilka alternativ, både lagstiftning och andra åtgärder, har övervägts? Finns det ett rekommenderat alternativ? Varför?
För att avhjälpa kapacitetsgapet i de statliga tjänster som krävs övervägdes följande politiska alternativ för att nå målet på det mest ändamålsenliga och effektiva sättet: Först övervägdes om EU kunde köpa in säkra ackrediterade tjänster från etablerade lösningar i offentlig eller privat sektor, vilket för närvarande endast tillhandahålls av utländska leverantörer (**alternativ 3 – konstellation utanför EU**). Även om EU:s satkommarknad redan är väl utvecklad finns det för närvarande inga EU-leverantörer som kan tillgodose alla ökande och föränderliga statliga behov. Att köpa in tjänsterna från privata aktörer utanför EU är med tanke på säkerhet och strategiskt oberoende inte att rekommendera. Därför behöver EU säkerställa tillhandahållandet av dessa tjänster antingen genom att helt finansiera och upphandla ett eget system (**alternativ 1 – helt offentligt**) eller genom att starta ett offentlig-privat partnerskap (**alternativ 2 – koncession**). Det sistnämnda alternativet ansågs vara att rekommendera, då det ger rätt balans mellan EU-ländernas säkerhets- och tillförlitlighetsbehov och kostnaden för att bygga upp och driva systemet. Alternativet gör det också möjligt för den privata partnern att sätta in ytterligare infrastrukturdelar för att tillhandahålla kommersiella tjänster.

Vem stöder vilka alternativ?

Det offentliga samrådet och de kompletterande riktade samråden visade följande:

- Flera berörda parter i medlemsstaterna har lämnat positiva synpunkter på alternativet offentlig-privat partnerskap, där EU:s befintliga Govsatcomkapacitet integreras samt indikationer på nationella åtaganden att utveckla ytterligare satkomkapacitet.
- Näringslivet, både etablerade företag och ny rymd, förespråkar alternativet med offentlig-privata partnerskap, med tanke på möjligheten att tillhandahålla ytterligare kommersiella tjänster och investera i enlighet med det.
- Operatörer av satellitkonstellationer utanför EU har stött alternativ 3, dvs. att EU upphandlar tjänster från deras system.

C. Det rekommenderade alternativets konsekvenser

Vad är nyttan med det rekommenderade alternativet (om det finns ett sådant alternativ, annars anges nyttan med de huvudsakliga alternativen)?

Det rekommenderade alternativet ger EU ett rymdbaserat säkert konnektivitetssystem till lägre kostnad, eftersom EU delar kostnaderna för konstruktion, utveckling och utbyggnad med den privata operatören. Den privata sektorns deltagande skapar ytterligare fördelar: konkurrens under koncessionsprocessen möjliggör innovativa lösningar och ökar EU-industrins konkurrenskraft. Koncessionshavaren/na kan även utnyttja systemet för kommersiella tjänster och tillför därigenom mervärde för nedströmssektorn. Utvecklingen av ett nytt system skulle i hög grad bidra till EU:s industriella ekonomi (för privata aktörer i både tidigare och senare led), skapa fler jobb och öka den europeiska rymdindustrins bruttoförädlingsvärde. Allmänheten skulle gynnas av de tekniska fördelarna och tillförlitligheten hos satellitkommunikation. Tjänsternas sociala konsekvenser kan bli mer än bara statliga tjänster och kan göra det möjligt att överbrygga den digitala klyftan genom att tillhandahålla bredband till icke uppkopplade områden.

Vad är kostnaderna för det rekommenderade alternativet (om det finns ett sådant alternativ, annars anges kostnaderna för de huvudsakliga alternativen)?

Den totala kostnaden för infrastrukturen blir i storleksordningen 6 miljarder euro. En kombination av medel i form av ett offentlig-privat partnerskap kan struktureras så här: 4 miljarder euro från den offentliga sektorn (EU och medlemsstaterna) och 2 miljarder euro från den privata sektorn.

Hur påverkas företagen, särskilt små och medelstora företag och mikroföretag?

Rymdindustrin (inklusive ny rymd): främja innovation när det gäller rymdteknik uppströms, bärraketer och tillämpningar nedströms så att företagen kan öka sin globala konkurrenskraft. Den digitala branschen: utnyttjandet av systemet låter teleoperatörerna dra nytta av ökad kapacitet och av tillförlitliga och säkra tjänster. Genom det kommersiella inslaget kan dessutom detaljhandelstjänster nå fler privata kunder i hela EU. Alla andra företag drar nytta av säker och tillförlitlig kommunikation, vilket innebär att de kan tillhandahålla nya tjänster och blir mindre sårbara för cyberhot och störningar.

Påverkas medlemsstaternas budgetar och förvaltningar i betydande grad?

Det rekommenderade alternativet påverkar inte medlemsstaternas budgetar och förvaltningar i någon betydande grad. Statliga användare behöver anpassa sin utrustning för att kunna dra nytta av tjänsten. Detta innebär dock inte några betydande investeringar.

Uppstår andra betydande konsekvenser?

Det rekommenderade alternativet har positiv inverkan på den europeiska rymdindustrins globala konkurrenskraft, särskilt när det gäller drift av stora satellitkonstellationer i flera omloppsbanor. Dessutom kan EU, genom att kontrollera systemet enligt det rekommenderade alternativet, se till att det utformas och drivs på ett hållbart sätt och i överensstämmelse med befintliga normer för skydd av rymdmiljön.

D. Uppföljning

När kommer åtgärderna att ses över?

Systemet är tänkt att utvärderas vart fjärde år enligt särskilda nyckeltal som är relevanta för förmågan att hantera utpekade kapacitetsbrister i fråga om statliga användarbehov, garanterad och oavbruten tillgång till säker satellitkommunikation och en lämplig grad av oberoende av tredjeländer.